

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет мистецтв
Кафедра теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової
підготовки вчителя

Теорія і методика виховання художньо- обдарованої особистості у закладах мистецької освіти

**ЗБІРНИК СТАТЕЙ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

ЧАС МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

17 – 18 жовтня 2019 року

TIME OF ART EDUCATION

Collection of Articles VII of the All-Ukrainian Scientific-Practical Conference
«Theory and methods of education of the artistically gifted person in the institutions
of art education»

Харків
Україна
2019

УДК 37.032
ББК 85я43
Ч-24

Редакційна колегія

Калашник М.П. – доктор мистецтвознавства, професор
Матвеева О.О. - доктор педагогічних наук, професор
Полубоярина І.І. – доктор педагогічних наук, професор
Смирнова Т.А. - доктор педагогічних наук, професор
Соколова А.В. - доктор педагогічних наук, професор
Тарарак Н.Г. - доктор педагогічних наук, професор
Тушева В.В. - доктор педагогічних наук, професор
Перетяга Л.Є - доктор педагогічних наук, професор
Фомін В.В. – доктор педагогічних наук, професор (голов.ред.)
Бурма А.В.- кандидат педагогічних наук, доцент

*Затверджено редакційно видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 6 від 05.11.2019*

У збірнику подано статті VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теорія і методика виховання художньо-обдарованої особистості у закладах мистецької освіти». Збірник розрахований на студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, здобувачів, педагогічних і науково-педагогічних працівників науково-дослідних інститутів, ЗВО, учителів мистецьких шкіл.

Ч-24 Час мистецької освіти «Теорія і методика виховання художньо-обдарованої особистості у закладах мистецької освіти: зб. статей VII Всеукраїнської наук. - практи. конф. 17-18 жовтня 2019року) , ч.І / заг. ред. В.В. Фомін – Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2019 – 267с.

ISBN 978-617-7298-28-0

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

Автори статей несуть повну відповідальність за опублікований матеріал.

Мова видання: українська, англійська.

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2019

УДК 37.032

ББК 85я43

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2019

ЗМІСТ

I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИХОВАННЯ ХУДОЖНЬО-ОБДАРОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ЗАКЛАДАХ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Наталія Маркіна

ТВОРЧА САМОСТІЙНІСТЬ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН 3

Надія Красновська

САМОРЕАЛІЗАЦІЯ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО
МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ХОРОВИХ ТВОРІВ ЯК
НАУКОВА ПРОБЛЕМА 9

Маргарита Єнішкіна, Лінь Ваньї

КАТЕГОРІЯ «КОНСТРУКТИВНІ УМІННЯ» В МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ
ОСВІТІ..... 15

Юлія Чумак

КУЛЬТУРОТВОРЧИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ГОТОВНОСТІ ДО
ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА 22

Галина Слободенюк

УМОВИ ФОРМУВАННЯ ДОСВІДУ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 29

Валерія Кальченко

ВПЛИВ БІЛОГО КОЛЬОРУ НА ПСИХІКУ ТА ФІЗІОЛОГІЧНІ ФУНКЦІЇ
ЛЮДИНИ..... 33

Світлана Попсуйшанка

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «АРТИСТИЗМ» В НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ..... 37

Наталія Сосюрка

СУТНІСТЬ ФІРМОВОГО СТИЛЮ ТА ЙОГО РОЛЬ ДЛЯ СПРИЯТЛИВОГО
ІМІДЖУ КОМПАНІЙ 41

УДК 378.7

Галина Слободенюк

Харківський національний педагогічний

університет імені Г.С. Сковороди

факультет мистецтв

б1 група

УМОВИ ФОРМУВАННЯ ДОСВІДУ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент В.О. Гуріна

В статті розкриваються умови формування досвіду творчої діяльності. Висвітлюються різні підходи до тлумачення поняття "творча діяльність". Описуються методи стимулювання творчої діяльності та шляхи формування елементарного та базового рівнів творчої діяльності майбутніх учителів.

Ключові слова: *творча діяльність, досвід, вчитель музичного мистецтва, студенти.*

The conditions of formation of experience of creative activity are revealed in the article. Different approaches to the interpretation of the concept of "creative activity" are highlighted. The methods of stimulation of creative activity and ways of formation of elementary and basic levels of creative activity of future teachers are described.

Keywords: *creative activity, experience, music teacher, students.*

Постановка проблеми. Творча діяльність посідає одне із основних місць у педагогіці. Психолог К. Платонов характеризує творчість як "мислення у його вищій формі, яке виходить за межі того, що потрібно для розв'язування задачі, що виникла, вже відомими способами" [2].

Вчитель має постійно працювати над розвитком творчого потенціалу студентів. Цю ідею продовжували у своїй педагогічній спадщині А. Макаренко, Б. Грінченко, В. Сухомлинський. Слід зазначити, що деякі вчителі вже багато років працюють над проблемою формування творчих здібностей учнів.

Аналіз наукових досліджень. У науково-педагогічних дослідженнях останніх років розглядаються проблеми формування творчої діяльності

I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИХОВАННЯ ХУДОЖНЬО-ОБДАРОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ЗАКЛАДАХ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

особистості (С. Железняк, Є. Антонович, Е. Белкіна, О. Ковальов, І. Глинська, Л. Гармаш, В. Кардашов, Н. Климук, Н. Ляшова, Ж. Марчук, Т. Рубля, Л. Масол, Г. Полякова, В. Рагозіна, Л. Серих, С. Трач, Л. Фесенко та інші).

Мета статті полягає в обґрунтуванні умов формування досвіду творчої діяльності студентів для розкриття потенціалу майбутнього вчителя музики.

Виклад основного матеріалу. Творча діяльність – це індивідуальна чи колективна творчість, наслідком якої є створення або інтерпретація творів, що містять культурну цінність. В.А.Цапок розглядає творчу діяльність як “самодіяльність, що охоплює зміну діяльності і самореалізацію особистості в процесі створення матеріальних та духовних цінностей, нових, більш досконалих форм керівництва і виховання, поширює межі людських можливостей”[1].

Розвиток і формування творчої активності майбутнього спеціаліста вимагає оптимальної системи взаємовідносин студента і викладача (оскільки творчу особистість може формувати лише творча особистість), відповідного стилю діяльності всіх суб'єктів навчально-виховного процесу, а також особливих зв'язків вищої школи із суспільством. Важливим фактором формування творчої особистості є розвиток самостійності і відповідальності студента у розв'язанні пізнавальних, суспільно-політичних, трудових і моральних проблем.

Завдання педагогічного колективу і студентських організацій полягає в тому, щоб сформувати, міцно закріпити активну громадянську життєву позицію відповідно до потреб суспільства й особистості самого студента. Самостійність, відповідальність, активність - це характеристики, властивості життєвої позиції особистості взагалі і творчої зокрема[3].

Дуже важливою умовою формування творчої особистості студента є формування інтересу до його майбутньої професійної діяльності та стимулювання його творчості. У цьому зв'язку заслуговує на увагу досвід тих вузів, які проводять багатогранну роботу із залучення молоді до навчання у вищій школі, а також роботу з абітурієнтами, з виявлення і розвитку творчої індивідуальності майбутніх студентів на до-вузівському етапі професійної

I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИХОВАННЯ ХУДОЖНЬО-ОБДАРОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ЗАКЛАДАХ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

орієнтації. Цьому сприяє проведення різних творчих конкурсів, олімпіад, організація шкіл юних спеціалістів, залучення до цієї роботи творчо працюючих випускників вузів, створення при вузах ліцеїв і коледжів, впровадження угод між вузом і школою на умовах кураторства школи і потенційних випускників [4].

Методи стимулювання творчої діяльності:

Метод евристичної загадки. З опису проблеми вибирається низка суттєвих пошуковому запитові ключових слів, які виражаються у вигляді загадок. Відгуки можуть відноситися до сфери проблемної ситуації. Вони використовуються для підказки.

«Мозкова атака». Метод запропонований 1937 року А. Осборном. У парах, малих чи великих групах швидко фіксуються усно чи письмово (в образотворчому мистецтві – усно) усі ідеї, які без винятку беруться до уваги. Часто використовуються такі принципи: усі твердження приймаються, ніякої критики, підходить усе, ніяких обговорень. Наприклад, діти отримують завдання: «Що допоможе передати осінній день?» Після завершення «мозкового штурму» пропонуємо свою допомогу для оцінювання висунутих пропозицій. Функції вчителя зводяться до вироблення критеріїв і оцінювання їхніх пропозицій.

Колективна записна книжка Дж. Хейфіля. Це колективна робота. За місяць до проведення підсумків перед кожним учасником ставлять проблеми, вони отримують огляд необхідної інформації. Наприкінці місяця всі члени колективної роботи узагальнюють результати ведення колективної записної книжки та подають їх у формі творчого звіту, це може бути композиція, аплікація, колаж, графіті тощо[4].

Висновки. Отже, формулювання творчої атмосфери надає змогу студентам розкрити потенціал, тим часом вчитель намагається створити «поле успіху». Добираючи для студентів різноманітні творчі завдання, треба забезпечувати належний мікроклімат, у якому студент відчуває атмосферу творчої діяльності. Схвальні оцінки, судження викликають позитивні емоції, які відіграють роль мотивації.

Список використаних джерел:

1. Біла І. Розвиток творчого сприймання. *Проблеми сучасної психології* : зб. наук. праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка, Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. Кам'янець-Подільський : Аксіома. 2009. Вип. 3. С. 33-42.
2. Вентцель Н. Этика и педагогика творческой личности: в 2-х томах. Москва. 1911. 211 с.
3. Князева Л. Формирование опыта творческой педагогической деятельности у студентов педвуза (на материале изучения спец. дисциплин математического цикла): автореф. дис. ... канд. пед. наук: Ростов на Дону. 1991. 18 с.
4. Левин В. Воспитание творчества. Москва : Знание, 1977. 64 с.